

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen
klasyfikacyjnych z muzyki**

Wymagania na II etap edukacyjny - klasy 4 - 6

**Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marii Konopnickiej
w Przysietnicy**

Wymagania opracował: Mieczysław Dąbrowski

Kryteria ocen z muzyki

Na ocenę celującą uczeń:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym, rytmicznym, dykcyjnym, artykulacyjnym, dynamicznym, we właściwym tempie i prawidłową interpretacją słów i melodii, śpiew w kanonie lub na głosy (solo z drugą osobą)
- bezbłędnie gra na gitarze i śpiewa wyznaczone utwory, stosując odpowiednią interpretację utworu,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego (zwrotka, refren),
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą
- bierze czynny udział w pracach chóru szkolnego lub zespołu muzycznego, -jest bardzo aktywny muzycznie również poza szkołą - np. szkoła muzyczna, ognisko muzyczne,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- bardzo dobrze śpiewa pod względem intonacyjnym i rytmicznym,
- bez błędów gra na gitarze akompaniament do melodii,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu danej klasy,
- zna nazwiska wybitnych polskich kompozytorów.

Na ocenę dobrą uczeń:

- śpiewa rytmicznie, lecz z błędami intonacyjnymi,
- potrafi na gitarze zagrać wyznaczone akordy,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne i wie, co one oznaczają
- w czytaniu nut popełnia błędy,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

Na ocenę dostateczną uczeń:

- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- potrafi korzystać z tabeli chwytów
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne,
- zna tylko niektóre terminy muzyczne,
- zeszyt prowadzi niesystematycznie i niestarannie.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- zamiast śpiewania - recytuje tekst piosenki,
- na gitarze gra tylko pojedyncze dźwięki,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- wiedza jest fragmentaryczna,
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia - ćwiczenia rytmiczne.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, tzn. mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszyc poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Kryteria oceniania

1. Przy wystawianiu oceny za śpiew należy wziąć pod uwagę:

- prawidłową intonację,
- poprawność rytmiczną,
- dykcję,
- artykulację,
- zastosowaną dynamikę,
- właściwe tempo utworu,
- prawidłowy oddech,
- interpretację wokalną,
- ogólny wyraz artystyczny.

2. Przy wystawianiu oceny za grę na gitarze należy wziąć pod uwagę:

- poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- właściwe tempo gry,
- prawidłową artykulację,
- prawidłowe frazowanie,
- ogólny wyraz artystyczny.

3. Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, należy wziąć pod uwagę:

- zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

4. Przy wystawianiu oceny za działania twórcze - wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) należy wziąć pod uwagę:

- prawidłową rytmizację tekstów,
- zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. przy korelacji działań muzyczno-plastycznych, - umiejętność umuzyczenia tekstów (dobierania efektów dźwiękowych), -umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.

5. Ocena aktywności na lekcji oraz za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.

Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym chórze lub zespole muzycznym i udział w jego występach, uczeń ma podwyższoną ocenę z muzyki o jeden stopień.

6. Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy lub za zeszyt ćwiczeń należy wziąć pod uwagę:

- estetykę ogólną
- systematyczność.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom na poszczególne oceny w klasie IV

Ocena celująca

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżnić się przynajmniej dwoma z wymienionych aktywności:

- wskazywać poszerzone zainteresowania muzyką (uczestniczyć w koncertach, np. w filharmonii lub innych formach muzycznych „na żywo”),
- aktywnie uczestniczyć w życiu muzycznym szkoły lub poza szkołą (np. w różnych zespołach placówek wychowania pozaszkolnego),
- brać udział w konkursach, festiwalach, przeglądach muzycznych,
- wykazywać zainteresowania literaturą muzyczną wykraczającą poza program kl. IV, przygotowując materiały do gazetki, audycji radia szkolnego itp.,
- przygotować pogadankę na dowolny temat z muzyki.

Ocena bardzo dobra

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

- umieć zaśpiewać z pamięci poprawnie kilka pieśni poznanych w ciągu roku szkolnego oraz hymn państwowy,
- umieć posługiwać się zapisem muzycznym przy grze na instrumencie z uwzględnieniem nazw literowych dźwięków,
- dobierać do melodii akompaniament rytmiczny,
- posiadać umiejętności rozpoznawania (słuchanych w ciągu roku szkolnego) utworów z literatury muzycznej oraz określać ich cechy charakterystyczne,
- rozpoznać podczas słuchania tańce narodowe i określić ich cechy,
- umieć rozpoznać brzmienie instrumentów oraz podstawowych instrumentów perkusyjnych poznanych w kl. I-III,
- rozpoznać typy zespołów wokalnych, np. chór żeński, mieszany.

Ocena dobra

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

- umieć poprawnie zaśpiewać hymn państwowy i wybrane dowolne piosenki,
- umieć poprawnie zagrać wyznaczone akordy na gitarze,
- samodzielnie tworzyć i wykonywać prosty akompaniament perkusyjny,
- posiadać umiejętności i wiadomości w zakresie pozwalającym na rozumienie i określenie charakterystycznych cech słuchanego utworu.

Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń wówczas, gdy bierze udział w procesie lekcyjnym na! miarę swoich możliwości oraz uczestniczy w wybranych formach działalności muzycznej. Ponadto opanował określone umiejętności i wiadomości podstawowe, a mianowicie:

- umie zaśpiewać pieśni o średnim stopniu trudności,
- zna nazwy solmizacyjne dźwięków,
- z pomocą nauczyciela próbuje grać na gitarze proste akordy,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszemu akompaniament perkusyjny,
- umie wymienić nazwy polskich tańców narodowych,
- rozpoznaje brzmienie kilku poznanych instrumentów,
- potrafi podać wartości rytmiczne nut i pauz,
- rozróżnia niektóre elementy muzyki, np. tempo, dynamikę,
- potrafi określić znaczenie niektórych terminów muzycznych z programu klasy IV.

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w ograniczonym zakresie opanował ustalone umiejętności i wiadomości podstawowe. Wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu i potrafi wykonać z pomocą nauczyciela najprostszemu zadania:

- podejmuje próby śpiewania lub recytuje tekst piosenki,
- gra na flecie pojedyncze dźwięki,
- próbuje powtarzać najprostszemu ćwiczenia rytmiczne,
- wymienia niektóre terminy muzyczne.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom na poszczególne oceny w klasie V

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką oraz posiada umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżniać się przynajmniej trzema z wymienionych aktywności:

- uczestniczyć w koncertach muzyki, m.in. w filharmonii, przeglądach, konkursach zespołów muzycznych,
- śpiew w kanonie lub dwugłosie .
- brać czynny udział w wybranej formie artystycznej w szkole lub poza szkołą
- brać udział w konkursach, festiwalach i przeglądach, zdobywać nagrody bądź wyróżnienia,
- wykazywać zainteresowania literaturą muzyczną wykraczającą poza program klasy V,
- brać udział w pracach organizacyjnych, np. pomagać w przygotowaniu pomocy naukowych do lekcji,
- tworzy formy muzyczne: AB, ABA, rondo - instrumentalne i wokalne.
- potrafi zaśpiewać wyznaczone piosenki przy własnym akompaniamencie na gitarze

OCENA BARDZO DOBRA

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

- umieć zaśpiewać z pamięci poprawnie kilka pieśni poznanych w ciągu roku szkolnego oraz *Rotą*,
- umieć posługiwać się zapisem muzycznym przy grze na instrumentach z uwzględnieniem nazw literowych dźwięków,
- zagrać w zespole utwór instrumentalny oraz kilka akompaniamentów do piosenek,
- twórczo przekształcać i rozwijać tematy rytmiczne i melodyczne,
- tworzyć akompaniament rytmiczny do melodii,
- umieć poprawnie wykonać akompaniament melodyczny i akordowy do melodii, ^
- posiadać umiejętność rozpoznawania (słuchanych w ciągu roku szkolnego) utworów z literatury muzycznej oraz określać ich cechy charakterystyczne,
- rozpoznać podczas słuchania formy muzyczne: AB, ABA i rondo oraz określić ich elementy,
- rozpoznać brzmienie instrumentów poznanych w klasach poprzednich oraz instrumentów strunowych i klawiszowych,
- rozpoznać cechy muzyki narodowej w nieznanach utworach,
- rozpoznać podczas słuchania typowe rodzaje orkiestr,
- rozpoznać podczas słuchania utworów tryb durowy i molowy.

OCENA DOBRA

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

- poprawnie zaśpiewać *Rotą* i dowolnie wybrane piosenki,
- poprawnie zagrać wybrany utwór na dowolnym instrumencie,
- samodzielnie tworzyć i wykonać prosty akompaniament perkusyjny,
- posiadać umiejętności i wiadomości w zakresie pozwalającym na rozumienie i określenie najbardziej charakterystycznych cech słuchanego utworu,
- rozpoznać brzmienie większości poznanych instrumentów,
- poprawnie rytmizować tekst literacki,
- podczas słuchania rozpoznać polską muzykę narodową.
- określić w słuchanych utworach formy muzyczne: AB, ABA i rondo,
- rozpoznać różne rodzaje śpiewu, np. chorał gregoriański, negro spirituals, jednogłosowy, chóralny, solowy,
- rozumieć znaczenie większości terminów muzycznych z programu nauczania klasy V.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń wówczas, gdy bierze udział w procesie lekcyjnym na miarę swoich możliwości oraz uczestniczy w wybranych formach działalności muzycznej, ponadto opanował określone umiejętności i wiadomości podstawowe, a mianowicie:

- umie zaśpiewać piosenki o średnim stopniu trudności,
- zna nazwy solmizacyjne dźwięków,
- z pomocą nauczyciela gra na gitarze proste akordy,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszemu akompaniament perkusyjny,
- zna wartości rytmiczne nut i pauz,
- uzupełnia podane takty wartościami rytmicznymi i pauzami,
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki,
- wyjaśnia pojęcia dur, mol, trójdźwięk, refren,
- wyklaskuje poznane rytmy,
- rozpoznaje słuchem formy AB, ABA, rondo,

- wyjaśnia pojęcia: zespół, solista, chór, orkiestra,
- rozpoznaje muzykę, solową, duet, orkiestrę symfoniczną, chór, solistę z orkiestrą,
- prezentuje taktowanie ręką w metrum

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował tylko ustalone umiejętności i wiadomości konieczne lub ewentualnie w ograniczonym zakresie podstawowe. Wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu i potrafi wykonać z pomocą nauczyciela najprostsze zadania:

- podejmuje próby śpiewania lub recytuje tekst piosenki,
 - gra na gitarze pojedyncze dźwięki,
 - próbuje powtarzać najprostsze ćwiczenia rytmiczne,
 - odróżnia muzykę solową od zespołowej,
- wymienia niektóre terminy muzyczne

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom na poszczególne oceny w klasie VI

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który przejawia wyjątkowe zdolności i zamiłowanie do muzyki oraz posiada umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżniać się przynajmniej trzema z wymienionych aktywności:

- uczestniczyć w koncertach muzyki „na żywo”, np. w filharmonii, przeglądach, konkursach zespołów muzycznych itp.,
- brać czynny udział w wybranej formie artystycznej w szkole lub poza szkołą,
- brać udział w konkursach, festiwalach i przeglądach, zdobywać nagrody bądź wyróżnienia,
- wykazywać zainteresowania literaturą muzyczną wykraczającą poza program klasy VI,
- grać także na innych instrumentach niż wyszczególnione w programie,
- pomagać nauczycielowi, np. w przygotowaniu pomocy naukowych do lekcji, wykonaniu gazetki szkolnych o tematyce muzycznej,
- umieć wariacyjnie przetwarzać temat - tworzyć wariacje instrumentalne i wokalne,
- umieć dobrać utwór do melodii,
- tworzyć melodie opartą na pentatonice,
- śpiewać w trzygłosie (śpiew akordowy) triadę harmoniczną.

OCENA BARDZO DOBRA

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

- umieć poprawnie zaśpiewać z pamięci kilka pieśni poznanych w ciągu roku szkolnego oraz *Dzień dobry, Biały Ptaku*,
- umieć posługiwać się zapisem muzycznym podczas gry na instrumentach z uwzględnieniem nazw literowych dźwięków,
- zagrać w zespole 2-3 utwory instrumentalne oraz kilka akompaniamentów do piosenek,
- posiadać umiejętności twórczego rozwijania myśli muzycznych (rytmicznych i melodycznych) - frazy, zdania muzyczne,
- rozpoznawać utwory z literatury muzycznej spośród słuchanych w ciągu roku szkolnego, określać ich cechy, budowę, m.in. formę wariacji, oraz fakturę homo foniczną i polifoniczną,
- rozpoznawać brzmienie instrumentów poznanych w klasach poprzednich oraz instrumentów dętych,
- swobodnie rozmawiać o muzyce w kontekście jej rozwoju historycznego,
- umieć tworzyć własną piosenkę do rytmizowanego tekstu literackiego,
- rozpoznawać słuchem tryb akordu (dur, moll) oraz następstwa akordów triady,
- umieć tworzyć na instrumencie własny temat z wariacjami.

OCENA DOBRA

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

- poprawnie zaśpiewać w grupie pieśni ujęte programem nauczania,
- poprawnie zagrać dowolny utwór instrumentalny,
- tworzyć - rozwijać proste myśli muzyczne (rytmiczne i melodyczne),
- posiadać umiejętności i wiadomości w zakresie pozwalającym na rozumienie i określenie najbardziej charakterystycznych cech słuchanego utworu,
- rozpoznać brzmienie większości poznanych instrumentów,
- rozpoznać formę wariacji w słuchanych utworach,
- rozpoznaje słuchem tryb akordu (dur, moll),
- rozumie znaczenie większości terminów muzycznych z programu nauczania klasy VI.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń wówczas, gdy bierze udział w procesie lekcyjnym na miarę swoich możliwości oraz uczestniczy w wybranych formach działalności muzycznej, ponadto opanował określone umiejętności i wiadomości podstawowe, a mianowicie:

- umie zaśpiewać w grupie piosenki o średnim stopniu trudności,
- uzupełnia podane takty w metrum złożonym z uwzględnieniem poznanych wartości rytmicznych i pauz (cała nuta z kropką, półnuta z kropką, ćwierćnuta z kropką, ósemka i z kropką i odpowiadające im pauzy i odpowiadające im pauzy),
- wyjaśnia pojęcia: metrum złożone, akord, triada, wariacje, pentatonika,
- z pomocą nauczyciela gra na flecie lub dzwoneczkach proste fragmenty melodii,
- próbuje dobrać do piosenki najprostszy akompaniament perkusyjny,
- rozpoznaje brzmienie kilku poznanych instrumentów,
- zna wartości nut i pauz,
- rozpoznaje słuchem formę wariacji,
- rozpoznaje muzykę solową, zespół kameralny, chór, orkiestrę,
- rozpoznaje słuchem gamę durową i molową,
- zna podstawowe, najważniejsze wiadomości na temat stylów w historii muzyki,
- posiada niezbędną wiedzę o formach muzycznych potrzebną do słuchania muzyki.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował tylko ustalone umiejętności i wiadomości konieczne oraz niezbędne lub ewentualnie w ograniczonym zakresie podstawowe. Wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu i potrafi wykonać z pomocą nauczyciela najprostsze zadania:

- podejmuje próby śpiewania lub recytuje tekst piosenki,
- gra na gitarze pojedyncze dźwięki,
- próbuje powtarzać najprostsze ćwiczenia rytmiczne,
- usiłuje grać najprostsze akompaniamenty perkusyjne do łatwych melodii,
- odróżnia muzykę solową od zespołowej, chóralną od orkiestrowej, współczesną od dawnej,